Rama IX Art Museum Foundation

liquid mind
atjima jaroenchit
the national gallery. may 4-30, 2002

SOL-0650-05-2002
B-CAT-2-0439

Rama IX Art Museum Foundation

the national gallery

chao-fa rd. phranakorn bangkok 10200 Thailand
tel : (66) 0-2282-2639, 0-2281-2224
open : wed-sun 9.00 am - 4.00 pm

Rama IX Art Museum Foundation

liquid mind
atjima jaroenchit

the national gallery. may 4-30, 2002

อัจจิมา เจริญจิตร **"ทะเลใจ"** 4-30 พฤษภาคม 2545
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพฯ
วันพุธถึงวันอาทิตย์ เวลา 9.00 - 16.00 น.

ทะเลในใจของอัจจิมา

ผศ. อิทธิพล ตั้งโฉลก

นักดาราศาสตร์และนักประพันธ์ย่อมมองและเห็นพระจันทร์ไปคนละแบบ เช่นเดียวกับนักชีววิทยาย่อมมองดอกกุหลาบแล้วเกิดความคิดและอารมณ์ความรู้สึก แตกต่างไปจากจิตรกรอย่างตรงกันข้าม มนุษย์เราแต่ละคนเกิดมาไม่เพียงแต่แตกต่างกันเฉพาะรูปร่างหน้าตาเท่านั้น แต่ความคิดอ่าน บุคลิก นิสัย รสนิยม ความชอบ ความถนัด ก็ล้วนแตกต่างกันไป เช่นบางคนมีธรรมชาตินิยม ละเอียดอ่อน ช่างคิดช่างฝัน บางคนกลับชอบคิดเป็นเหตุเป็นผล มองอะไรเห็นเป็นกฎเป็นเกณฑ์เป็นต้น เมื่อโตขึ้นการเลือกเรียนไปในศาสตร์ที่ตัวเองถนัดและสนใจยิ่งฝึกฝนให้มีพื้นนิสัยแตกต่างกันยิ่งขึ้น สำหรับผู้ที่เกิดมาเป็นศิลปินจะเป็นคนที่มีความอ่อนไหว ช่างสังเกตุ มองเห็นและเข้าถึงความงามและความเป็นจริงของสรรพสิ่งในโลกลึกซึ้งยิ่งกว่าและที่สำคัญคือเขามีทักษะความ สามารถที่จะถ่ายทอดสิ่งที่ตัวเองเห็นและเข้าถึงออกมาเป็น ผลงานศิลปะสื่อไปถึงใจของผู้ดูได้

ผลงานจิตรกรรม "ชุดทะเลใจ" ของอัจจิมา เจริญจิตร นี้เป็นตัวอย่างได้อย่างเด่นชัด ทะเลใจของเธอไม่เหมือนทะเลจริงๆ ไม่เหมือนภาพถ่ายทะเลและไม่เหมือนภาพวาดทะเลของจิตรกรอื่นๆ เมื่อเรามองจิตรกรรมชุดนี้โดยภาพรวม จะเห็นเป็นท้องทะเลที่มีสีสันแสงเงา รูปลักษณ์ที่ก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ กันไปในแต่ละรูปและมองเพียงผิวเผินก็ดูเหมือนทะเลทั่วไปที่เราเคยเห็นและรู้จัก แต่ถ้าดูให้เข้าถึงโดยปล่อยให้ใจสัมผัสกับภาษาของจิตรกรรมคือ เส้น สี แสงเงา และพื้นผิวที่อัจจิมาได้จัดระเบียบเรียบเรียงด้วยความชำนาญจนเกิดความประสานสัมพันธ์เป็นความงาม ที่ไม่ใช่เกิดจากการ เลียนแบบจำลองภาพสายน้ำกระแสคลื่นให้เหมือนจริง แต่อัจจิมาได้อาศัยเทคนิควิธีการ เฉพาะตัวที่เธอค้นคว้าทดลองและพัฒนามาจนสามารถรับใช้เรื่องราวของทะเล และยังตอบสนองต่อเนื้อหา คืออารมณ์ความรู้สึกภายใน เทคนิคนี้เกิดจากการเทสี แล้วปล่อยให้ซึมไหลไปในทิศทาง จังหวะและสัดส่วนที่วางแผนไว้ สีที่ไหลสร้างเส้นสายร่องรอยของ สายน้ำและเกลียวคลื่นได้อย่าง "เป็นจริง" มิใช่ดูเพียง "เหมือนจริง" ในจิตรกรทั่วไปใช้ เทคนิคธรรมดาของการระบายสีด้วยพู่กันและด้วยเทคนิคที่พัฒนามาจนมีลักษณะเฉพาะ สอดประสานกับรูปทรงและเนื้อหานี้เองที่ทำให้จิตรกรรมชุดนี้ "ทะเลใจ" มีปัจเจกลักษณ์โดดเด่นแตกต่างกับภาพทิวทัศน์ทะเลทั่วไป คุณค่าสำคัญในผลงานนอกจากความงามที่ล้ำลึก สัมพันธ์กับความเป็นจริงที่เกิดจากการเข้าถึงแก่นแท้ของธรรมชาติของอัจจิมาแล้วคุณค่า ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคืออารมณ์ความรู้สึกเสมือนใจที่สื่อออกมาได้อย่างชัดเจน หลากหลายยากที่จะอธิบายด้วยถ้อยคำ ถ้าจะลองอธิบายดูก็คงใช้คำแทนได้ไม่กี่คำ เช่น บางภาพดูสว่างสะอาดบริสุทธิ์แต่แฝงไว้ด้วยความหนักแน่นจริงจังและบางภาพก็ดูเข้มข้น ดุดันและลี้ลับเป็นต้น แต่ทัศนศิลป์มีภาษาเฉพาะของตัวเองที่สามารถส่งกระแสคลื่น ผ่านตาไปกระทบใจของผู้ดูได้โดยตรง การเข้าถึงคุณค่าจึงไม่ใช่การอ่านจากภาษาของตัวอักษร เช่นเดียวกับความไพเราะของเพลงที่ผู้ฟังต้องรับรู้ด้วยหูและด้วยใจ ผ่านภาษาของดนตรีด้วยตัวเองเท่านั้น

Bangkok Art Museum Foundation

ธรรมชาติในใจของอัจจิมา เจริญจิตร

เมื่อศิลปินจะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะมีหลาย ๆ แนวทาง บ้างก็สนใจเกี่ยวกับวัสดุ สิ่งของ บ้างก็ปัญหาสังคม บ้างก็เป็นเนื้อหาของมนุษย์ธรรมดา หรือไม่ก็เป็นเนื้อหา จากธรรมชาติ แรงบันดาลใจเหล่านั้นล้วนมีอยู่และเป็นไปตลอดเวลา ทำให้เรา ศึกษา ค้นคว้า เจาะลึก หรือเฝ้ามองได้ทุกครั้ง เรามิได้หยิบเอาทุกอย่างถ่ายทอด อย่างตรงไปตรงมา แต่มักพิจารณา ไตร่ตรองอย่างรอบคอบนำมาแปรเปลี่ยนเป็นภาพผลงานศิลปะ บางครั้งมิได้ตรงกับใจของเรามากนัก เราก็คิดว่าไม่น่าจะไปถึงจุดหมายได้ เราก็อาจจะถอยกลับมาค้นคว้าทดลองใหม่ หาแนวทางใหม่ ซึ่งก็มักเป็นเช่นนี้อยู่เสมอไป หาใช่ความผิดพลาดหรือล้มเหลวไม่

อัจจิมา เจริญจิตร เมื่อเป็นนักศึกษาอยู่ เธอสนใจและศึกษาในเนื้อหาทางธรรมชาติตลอดมา แต่มิได้หมายความว่าเธอได้ถ่ายทอดภาพแห่งธรรมชาตินั้นอย่างตรงไปตรงมา แต่เธอเข้าใจที่จะนำเอาแรงบันดาลใจจากความเป็นธรรมชาติมาประสานกับอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง เธอเข้าใจถึงความเป็นธรรมชาติที่ถ่ายทอดลีลาของตัวมันออกมาเป็นความรู้สึกที่เคลื่อนไหลในผลงานของเธอ ครั้งแรกเมื่อเห็นงานของเธอ อาจมองไม่เห็นอารมณ์ภายในจิตใจของเธอได้ อาจเพราะเป็นความคุ้นเคย ประสบการณ์อาจไม่เพียงพอ แต่เมื่อเวลาผ่านไประยะเวลาหนึ่ง การประสมกลมกลืนได้ค่อยๆ ปรากฏชัด และเป็นภาพที่ชัดมากขึ้นตามลำดับในเวลาต่อมา

Rama IX Art Museum Foundation

ศิลปินทุกคนย่อมมีแนวทางของตนเอง อัจจิมาก็เช่นกัน เธอได้ค้นพบเส้นทางของตนเองได้ และกำลังเรียงร้อยประสบการณ์กับอารมณ์อันละมัยของเธอเข้าด้วยกัน ภาพผลงานของเธออาจไม่ใช่กวีที่พรรณาอย่างงดงาม แต่ก็มีคำบรรยายให้เห็นภาวะจิตใจ ที่เลื่อนไหลไม่เคยหยุดนิ่ง อันทำให้หวนรำลึกความเป็นไปต่างๆ ของชีวิตได้อย่างหยดย้อย ภาพของเธอมิอาจทำให้เรารู้สึกเหมือนนั่งเรือลำใหญ่ใต้คลื่นอย่างมีความสุขได้ แต่ภาพของเธออาจบอกเราว่า ณ เส้นทาง รวมทั้ง วัน เวลา นั้นชีวิตมนุษย์ได้ดำเนินไปอย่างทุกข์และสุขประสานกัน อันเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเองสู่ผู้ดูอย่างละเมียดละไม

ผลงานของอัจจิมา อาจจะยังไม่ถึงปลายทางดั่งที่เธอต้องการ แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านๆมา เธอพอจะเรียงร้อยสิ่งเหล่านั้นออกมาเป็นผลงานศิลปะได้อย่างเข้าใจ และเราก็ได้แต่เฝ้ามองปลายทางของสายน้ำภายในใจของเธอ จะอีกนานสักเท่าใด ที่เธอจะถ่ายทอดในสิ่งที่เป็นปลายฝันของเธอ เราคงเป็นกำลังใจและผู้ชมผลงานของเธอเสมอไป

อำมฤทธิ์ ชูสุวรรณ

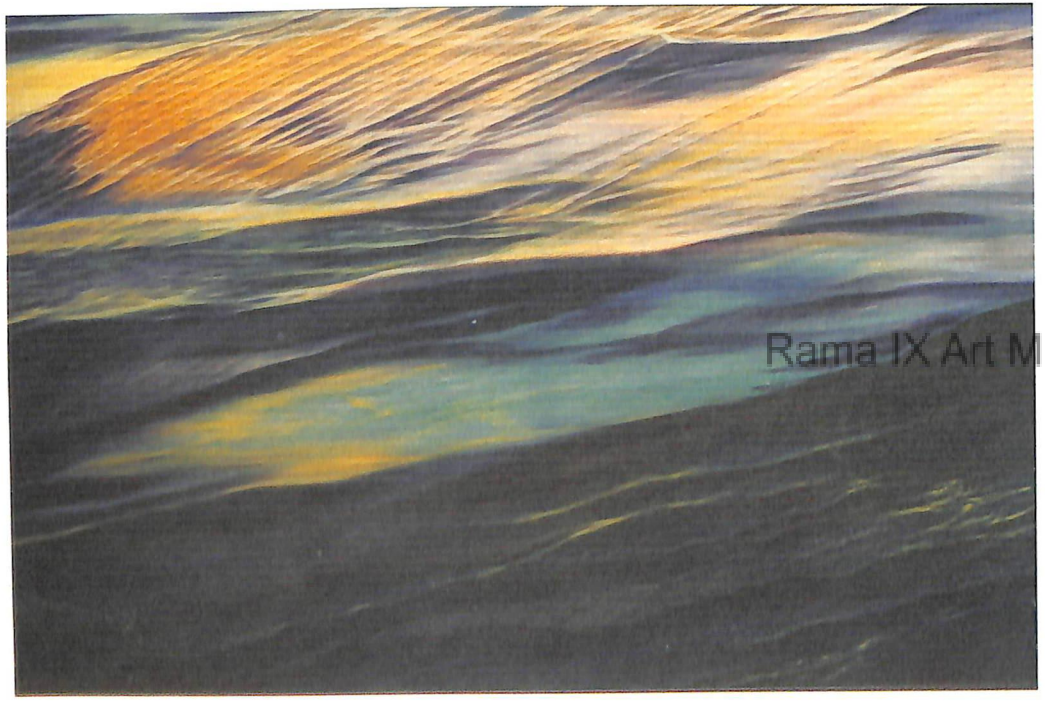

Rama IX Art Museum Foundation

sunrise, 2000 130 x 200 cm. oil on canvas

Rama IX Art Museum Foundation

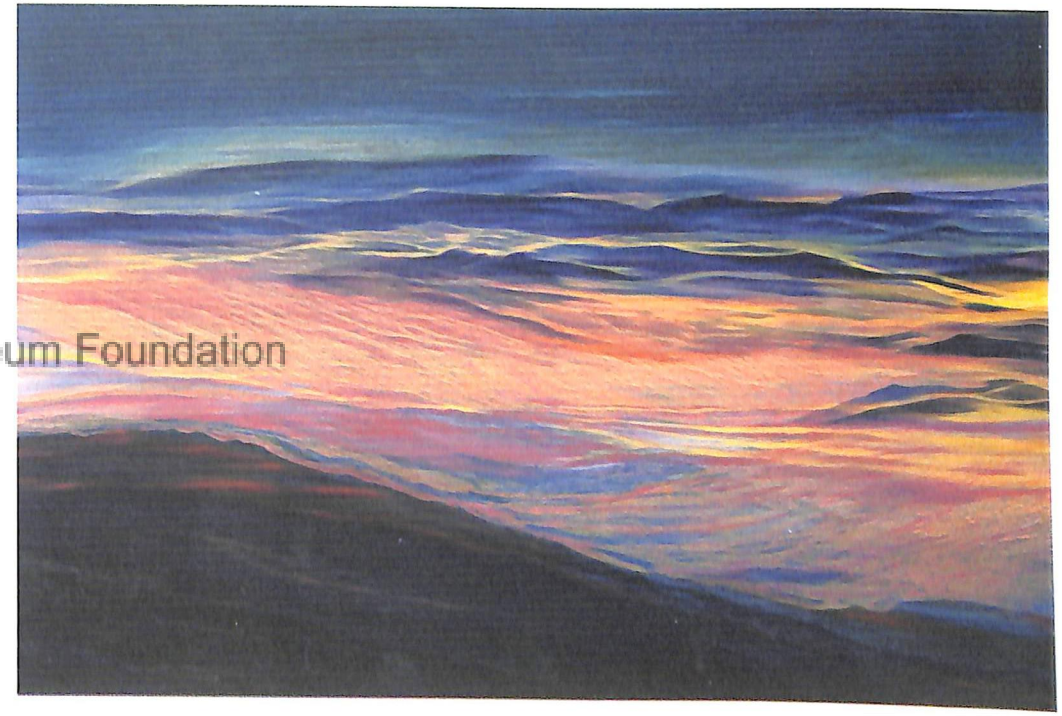

sunset, 2000 130 x 200 cm. oil on canvas

Rama IX Art Museum Foundation

blue time, 2000 130 x 200 cm. oil on canvas

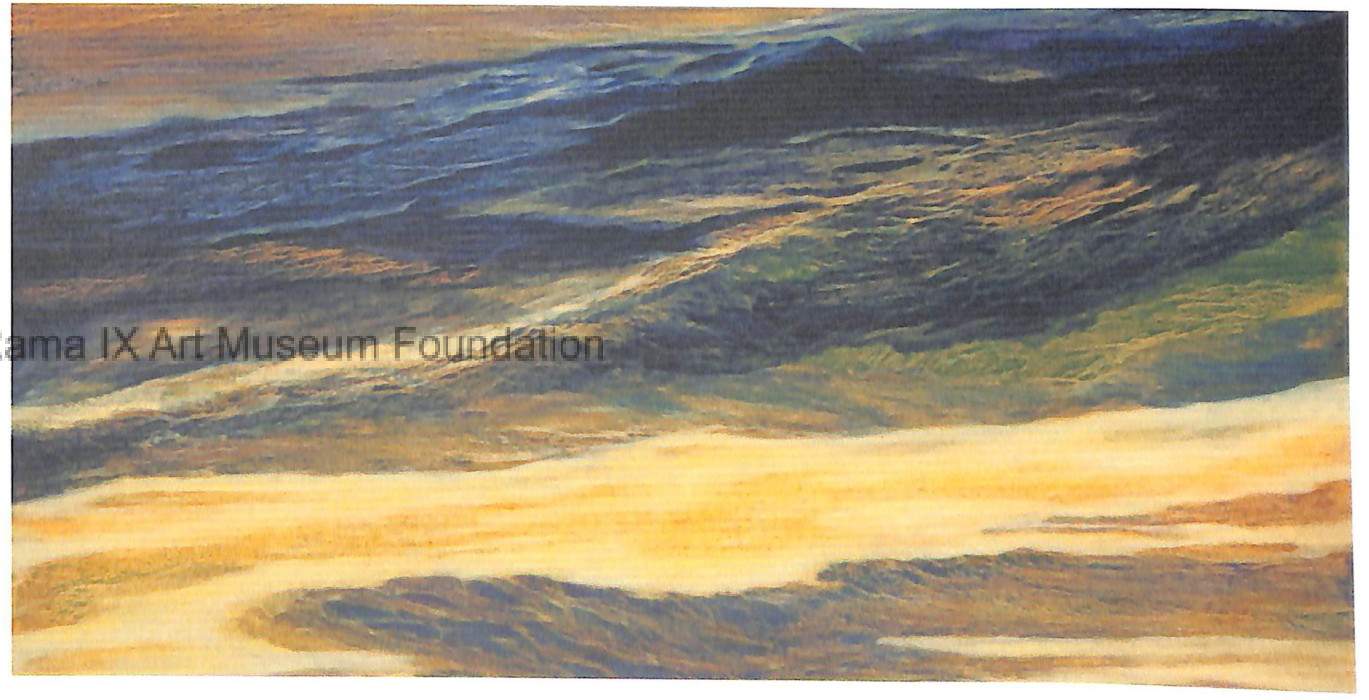

Rama IX Art Museum Foundation

liquid sky, 2001 90 x 190 cm. oil on canvas

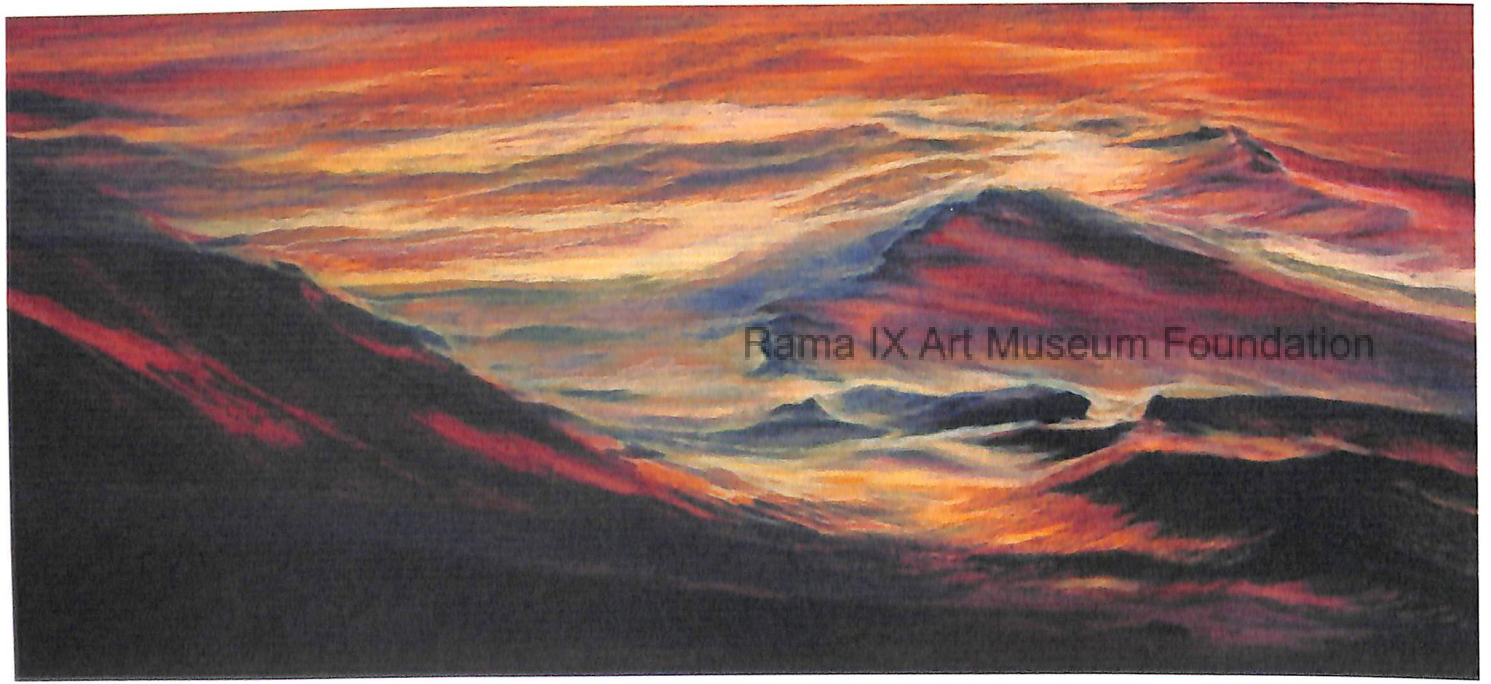
Rama IX Art Museum Foundation

red, 2001 100 x 220 cm. oil on canvas